

DOI: 10.18372/2415-8151.17.14345

УДК 747:373.3

Мячкова Тетяна Олександрівна¹,

аспірант

Національна академія образотворчого мистецтва і

архітектури

E-mail: miachkova.tatiana@gmail.com

НОВІ ВІДОМОСТІ ПРО ПОРТРЕТИ РОДИЧІВ ХУДОЖНИКА І. К. ДРЯПАЧЕНКА

Анотація. Метою дослідження є введення в науковий обіг нових даних про родичів українського художника Івана Кириловича Дряпаченка (1881–1936) задля виявлення фальсифікацій у його творчій спадщині. Методологією дослідження є загальнонаукові методи – мистецтвознавчий аналіз, систематизація, узагальнення досліджуваної теми. Вперше надані безперечні докази родинного зв'язку між особами на прізвище Дряпаченки, Корецькі, Черненки, Гобрани. Це дозволило відокремити фактичних родичів від людей з таким самим прізвищем, уточнити атрибуцію портрета В.Д. Корецької (встановити її персональні дані, приблизно роки створення портрета і ким вона доводиться художнику), відкоригувати інформацію про раніше відомий, як портрет племінниці художника – портрет М.І. Горбань. Документально-архівний пошук дозволив автору встановити родинні зв'язки між художником і групою осіб з Полтавської обл. Це було важливо зробити у зв'язку з тим, що на антикварному ринку України з'явилися підробки портретного жанру за підписом І. К. Дряпаченка. Викладені в статті факти дають можливість протидіяти негативним тенденціям на ринку антикваріату, а саме різного роду фальсифікаціям з творами І. К. Дряпаченка. Оскільки місце знаходження більшості робіт художника невідомо, поява будь-яких нових творів за його підписом вимагає особливої уваги і обов'язкової експертизи.

Ключові слова: І.К. Дряпаченко, Полтавська область, Козельщинський район, портрет, атрибуція, фальсифікація, експертиза.

¹ © Мячкова Т.О.

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження полягає у тому, що наслідування, копіювання чи фальсифікація творів живопису, зокрема І.К. Дряпаченка, гостра тема для образотворчого мистецтва. Вона відбивається на якісному функціонуванні в Україні ринку антикваріату. Тому є важливим оприлюднити інформацію про всі відомі портрети родичів художника І.К. Дряпаченка та їх власників.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Попри наявність фахової літератури присвяченої творчості І.К. Дряпаченка, наукові розвідки з даної теми проводяться вперше. Основою для аналізу є документальні спомини учня І.К. Дряпаченка А.К. Терещенка, що зберігаються у Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України (далі – ЦДАМЛМ України). Також до джерел слід додати періодику, довідкову літературу авторів К.В. Бобрищева та В.Н. Ханка, документи державних установ, аудіо-свідчення родичів художника, надгробні написи на кладовищі с. Василівка Козельщинського р-ну Полтавської обл., де народився І.К. Дряпаченко.

Мета – введення в науковий обіг нових даних про родичів українського художника Івана Кириловича Дряпаченка (1881–1936) задля виявлення фальсифікацій у його творчій спадщині.

Основна частина. Виклад основного матеріалу поділяється на дві частини. Стаття починається з систематизації різноманітних матеріалів, в яких міститься інформація про родичів І. К. Дряпаченка та осіб з таким самим прізвищем. У другій частині йдеться про п'ять портретів 1910-х–1930-х рр. із зображенням родичів художника.

Про найближчих рідних митця відомо дуже мало і виключно з документів ЦДАМЛМ України. Дряпаченки за походженням – кріпаки Полтавської губ. Кременчуцького пов. Пісківської вол. Дід І.К. Дряпаченка був кантоністом та служив у війську (кантоністи – діти-рекрути. За Олександра II було скасоване закріпачення синів нижчих чинів військового відомства [14]). Роки народження батьків – Кирила Федоровича та Мотрони Гнатівни невідомі. На момент появи у 1880-ті рр. дітей: Марії, Марти та Івана батько художника був

безземельним селянином. Мати займалася домашнім господарством. Старші сестри І.К. Дряпаченка – близнята. Марія померла ще у дитинстві. 4 серпня (за старим стилем) 1881 р. у с. Василівка (тепер – Козельщинський р-н, Полтавської обл.) народився І.К. Дряпаченко [16, арк. 7–8, 13].

У документах ЦДАМЛІМ України зберігається копія свідоцтва про його народження. Персональні дані І.К. Дряпаченка зафіксовані за Трьохсвятительською церквою с. Василівка Кременчуцького пов. Полтавської єпархії. Села у нинішньому Козельщинському р-ні Полтавської обл., зокрема с. Василівка, належали графській родині Капністів-Остроградських. Є.П. Капніст допомогла здібному до малювання Івану поступити 1894 р. до Київської рисувальної школи. Саме під час навчання у Києві помирає мати художника (до 1898 р. – Т. М.). І.К. Дряпаченка не повідомили про смерть матері і «приїхавши на літні канікули додому, хлопцеві довелося тяжко пережити цю велику втрату» [5, С. 5–6; 15, арк. 11; 15, арк. 5].

В процесі дослідження родинних зв'язків художника, автором статті встановлено, що на кладовищі с. Василівка біля могили митця знаходяться могили двоюрідного брата Івана Андріяновича Дряпаченка (1880–1940) та його дружини Марії Прокоп'євни Дряпаченко (1884–1969). Про цих родичів містяться цікаві подробиці в документах ЦДАМЛІМ України. Навчання І. К. Дряпаченка у Вищому художньому училищі (далі – ВХУ) при Академії мистецтв у Петербурзі (з 1903 р. по 1911 р. – Т.М.) перервали революційні події січня 1905 р. 17 лютого 1905 р. І.К. Дряпаченко, як і всі учні ВХУ, отримує відпустку строком «до відновлення навчання» та їде додому. У той час в Кременчуцькому повіті оголошено воєнний стан. І.К. Дряпаченко взяв активну участь у революційному русі. У рідному селі він розповсюджував «серед інтелігенції і селян політичну літературу, виступав на зборах у Кременчуці і Галещині. Карним кінним військовим загоном, який вступив до Василівки наприкінці грудня 1905 р. Дряпаченко заарештований і переданий кременчуцькій поліції. Обшук, проведений у хаті батьків, нічого не дав і через місяць за відсутністю доказів його

відпустили» [15, арк. 21]. Усю політичну літературу він встиг до арешту заховати у дружини двоюрідного брата М.П. Дряпаченко. Як зазначає біограф та учень І.К. Дряпаченка А.К. Терещенко, революційна діяльність не зробила художника «свідомим революціонером» [15, арк. 22].

Щодо І.А. Дряпаченка, старожили с. Василівка стверджували, що пейзаж для картини «Косарі» (1915 р., місце знаходження невідоме) «художник писав з натури, поблизу своєї садиби... Позували Дряпаченку односельчани, зокрема двоюрідний брат І.А. Дряпаченко» [13, С. 150; 14, арк. 21–22, 60].

Згодом батько художника одружується вдруге. Повні персональні дані мачухи невідомі. З документів ЦДАМЛМ України можна дізнатися тільки про смерть подружжя. К.Ф. Дряпаченко помер на початку Першої світової війни, а його друга дружина –1922 р. у с. Василівка. Вона мешкала з пасинком після того, як той повернувся з фронту у 1917 р. (з 1916 по 1917 рр. І.К. Дряпаченко перебував на Першій світовій війні у складі воєнно-художнього загону. 22 червня 1916 г. створена Трофейна комісія при Військово-похідної канцелярії Його Імператорської Величності. При ній діяв воєнно-художній загін [14]). Як зазначає у споминах А.К. Терещенко, мачуха добре ставилася до пасинка. Після її смерті І. К. Дряпаченко майже десять років живе на самоті у рідному селі. Найважчі роки громадянської війни, голоду та розрухи він долає самотужки. І. К. Дряпаченко не мав дітей і не був одружений. Щоб якось вижити, малює землякам ікони та портрети за продукти харчування. Тільки на початку 1930-х рр. до с. Василівка повертається рідна сестра Марта Кирилівна Корецька (до 1881–?). Вона приїжджає з донькою Наталією Іванівною Черненко (1912–1995) та її чоловіком. На кладовищі с. Василівка, неподалік могили самого художника, знаходиться надгробок із фотографією та роками життя рідної племінниці І.К. Дряпаченка, а у селі мешкає її невістка В.І. Черненко. Автору статті не вдалося відшукати могили батька, мати та рідної сестри художника на кладовищі с. Василівка.

У Державному архіві Полтавської області відсутні їхні метричні дані [7; 15, арк. 74–76].

Окрім Дряпаченків-Корецьких-Черненків, слід звернути особливу увагу на ще одну гілку родоводу – Корецькі-Горбані. Кременчуцький художник-графік А.Д. Дяченко створив у 2007 р. на кладовищі с. Василівка пам'ятник І.К. Дряпаченку. Під час роботи над пам'ятником він спілкувався та фотографувався з М.І. Горбань. А.Д. Дяченко знав Марію/Марфу Іванівну Горбань, як племінницею І.К. Дряпаченка. У Козельщинському р-ні Полтавської обл. неподалік с. Василівка розташоване с. Горбані. Там проживали родичі І.К. Дряпаченка: Віра Данилівна Корецька (1890–1977), її донька Марфа Іванівна Горбань (1919–2006), її онук Георгій Володимирович Горбань (1942–2009) з дружиною Тетяною Іванівною. Т.І. Горбань досі мешкає у селі. Таким чином, з'ясовано, що М.І. Горбань не є племінницею митця. Вірогідно вона родичка по лінії чоловіка рідної сестри І.К. Дряпаченка [8; 9; 12, С. 183].

У книзі «Отчий край» К.В. Бобрищева (Полтава: Дивосвіт, 2002) опубліковано наступний текст: «...[І.К. Дряпаченко] особливо любить їздити на етюди в Кобеляки, де живуть його двоюрідний брат і сестра. Під час роботи над цим матеріалом мені пощастило зустрітися із Дряпаченковою племінницею Зінаїдою Степанівною Дряпаченко, вісімдесятилітньою учительською-пенсіонеркою. Вона розповіла... як він малював її портрет...» [1, С. 195–201]. Дані про митця, опубліковані у книзі К.В. Бобрищева не відповідають дійсності, а саме: світлини з людьми, які не є батьками художника, фото з молодим чоловіком, який не є І.К. Дряпаченком, портрет дружини, якої у нього не було тощо. У документах ЦДАМЛМ України м. Кобеляки Полтавської обл. та родичі І.К. Дряпаченка не згадуються. Тому наразі неможливо встановити родинні зв'язки З.П. Дряпаченко (1918, Іловайськ, Донецька обл. – 2001, Кобеляки) та І.К. Дряпаченка. Те саме стосується Євдокії Іванівни Корецької (1884, с. Солошене – 1970, с. Григоро-Бригадирівка), яка народилася і мешкала у Кобеляцькому р-ні Полтавської обл. [10].

Попри те, що стаття Л. Мельника у газеті «Комсомолец Полтавщини» має назву «Художники-однофамільці» (11.04.1989 р., № 43), в ній йде мова про зведеного брата І. К. Дряпаченка – Григорія Івановича Дряпаченка, їхнє спільне навчання у Київській рисувальній школі та Московському училищі живопису, скульптури та архітектури. А. К. Терещенко знав І.К. Дряпаченка особисто. Він добре орієнтувався в родинних зв'язках митця, але ніколи не згадує про т.з. «зведеного брата» та їхнє спільне навчання [1, С. 3].

Дані про Г.І. Дряпаченка відсутні у будь-яких довідниках українських митців, книзі Ю.Я. Турченка «Київська рисувальна школа» (Київ, вид-во АН УРСР, 1956), Інтернет-Реєстрі професійних художників (Painters.artunion.ru – реєстр професійних художників XVIII–XXI ст. Російської імперії, СРСР, РФ та країн бывшего Радянського Союзу налічує 52 410 персоналій). Виняток становить т. 1. Енциклопедії мистецтва Полтавщини (Полтава: АСМІ, 2014), де розміщено інформацію про художника, колекціонера з родини кріпаків, зведеного брата І.К. Дряпаченка – Г.І. Дряпаченка (1882, с. Олександрівка, Кременчуцького пов., Полтавської губ. – 1950, Дніпропетровськ). Вищезгадана стаття Л. Мельника вказана у списку літератури до біографічної довідки. Фраза з «Енциклопедії...»: «унікальна образотворча Шевченкіана, зібрана Г. І. Дряпаченком нині зберігається у Національному музею Тараса Шевченка» не знайшла свого підтвердження у документах музею та філії [2, С. 290; 4]. Натомість дані про роботу Г. І. Дряпаченка у Катеринославі вчителем малювання збігаються з невеликим поясненням у книзі «Епістолярної спадщина академіка Д.І. Яворницького: каталог музейної колекції». Під № 495 написано: Дряпаченко Г.І. – дніпропетровський знайомий Д.І. Яворницького, викладач пушкінського міського училища». Отже, через протиріччя не можна достеменно визначити родинні зв'язки обох Дряпаченків [2, С. 290; 3, С. 52].

До людей з таким самим прізвищем слід віднести В.І.Дряпаченко. А.К. Терещенко пише про неї, як про «сучасницю художника, жительку с. Василівка», коли

розповідає про картину «Вечір біля озера» (1915, місце знаходження невідоме). На ній зображено гурт дівчат: Марина Кузнецова, Віра Бридун, Параска Коргаченко, Васса Дряпаченко та наймичка графів Капністів Ярина. Дівчата відпочивають на березі озера, одягнуті у яскраве національне вбрання. Твір «Вечір біля озера» демонструвався на XIII виставці Товариства художників 1916 р. у Петрограді [13, С.150; 15, арк. 59].

І.К. Дряпаченко відтворював у живописі образи найближчих родичів. Перш за все батька, якого дуже любив. Майстер створив три портрети. Перший – 1911 р. під назвою «Мій батько» чи «Кріпак за Євангелієм» (нині місце знаходження невідоме). Портрет опубліковано у журналі «Солнце России» (№ 16, 1911р.). Картина демонструвалася на Весняній виставці в залах Академії мистецтв у Санкт-Петербурзі 1911 р. Другий і третій датовані 1913 р. і зберігаються у музейних збірках України. Погрудний портрет К.Ф. Дряпаченка (п. на картоні, о., 28x21) знаходиться у Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) ім. Миколи Ярошенка. 1964 р. портрет був подарований музею Д.Г. Гордієнко із дарчим надписом: «...зображений батько художника Кирило Федорович Дряпаченко, хрещений батько моєї мами, с. Василівка...». Портрет К.Ф. Дряпаченка (п., о., 80x59,5) на якому він нагадує біблійні образи Євангелістів Франса Хальса є окрасою колекції Харківського художнього музею (далі – ХХМ). 1915 р портрет батька (ХХМ) експонувався на Весняній виставці в залах Академії мистецтв. Після смерті І.К. Дряпаченка у 1936 р. цей твір перебував у власності рідної племінниці Н. І. Черненко, потім у Ю.К. Білокобили, 1940 р. потрапив до збірки ХХМ [15, арк. 94, 97, 98].

3 грудня 1917 р. до смерті 24 грудня 1936 р. І.К. Дряпаченко постійно мешкав у с. Василівка. На цей час припадає створення ще двох портретів родичів – В.Д. Корецької та її доньки М.І. Горбань. Портрет М.І. Горбань (п., о., 79,5x55) датований 1931 р. На ньому їй дванадцять років. Дівчина сидить на стільці. Права рука закинута за спинку стільця, пальці рук схрещені. М.І. Горбань одягнута у вишиванку, червону спідницю, на плечах яскрава хустина з орнаментом, на шиї

крупне намисто, світле волосся зачесане назад. Твір І.К. Дряпаченка опубліковано у каталозі АД «Корнерс» (№ 4, 22.12.2007). У статті автора «Дослідження творчого доробку Івана Дряпаченка в працях А. Терещенка і Б. Литовченка» («Архіви України», 2013, № 6) опублікована світлина поч. 2000-х рр. на якій М.І. Горбань та А.Д. Дяченко тримають в руках цей портрет. У підпису до фотографії вказано: «М.І. Горбань (племінниця художника) та...» [6, С. 54; 12, С. 183]. Однак, документально-архівні розвідки автора, викладені у першій частині статті, дозволити встановити, що М.І. Горбань не є племінницею І.К. Дряпаченка.

Рис. 1. Портрети В. Д. Корецької та М. І. Горбань на відкритті пам'ятника І. К. Дряпаченку.

Поясний портрет В.Д. Корецької створено митцем десь у кінці 1920-х–початку 1930-х рр. Точні розміри картини невідомі. Портрети В.Д. Корецької та М.І. Горбань демонструвалися 8 червня 2007 р. на відкритті пам'ятника на могилі І.К. Дряпаченка у с. Василівка. Зі світлини (рис. 1) бачимо, що

за форматом портрет В.Д. Корецької трохи менший за портрет М.І. Горбань. На ньому зображено жінку років сорока зі строгим обличчям. Вона сидить у три четверті, голова повернута анфас, темне волосся зібране назад у гульку. В.Д. Корецька одягнута у темний жакет з під якого виглядає сіро-зелена блузка з відкритим коміром. Портрет В.Д. Корецької опубліковано без підпису у книзі «Отчий край» К.В. Бобрищева (Полтава: Дивосвіт, 2002). До 2007 р. обидва твори перебували у власності Г.В. і Т.І. Горбань, а згодом були продані. 22 грудня 2007 р. Аукціонний дім «Корнерс» виставив на торги портрет М. І. Горбань під назвою «Українка». Місце знаходження вищеописаного портрету В.Д. Корецької невідоме. Жодних інших портретів В.Д. Корецької, зокрема одягнутої у вишиванку з намистом на шії (зберігається у приватній збірці – Т.М.), в родині Горбань не було [1, С. 199; 6, С. 54].

У живописі і графіці різних періодів творчості І.К. Дряпаченко зазвичай відтворював конкретних людей, а не узагальнені образи. З творів радянського періоду збереглися здебільшого портрети односельчан та родичів. За свідченнями мешканців села, світлинами тощо можна встановили портретовану особу. Отже, можна знайти попередніх власників робіт І.К. Дряпаченка.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше надані безперечні докази родинного зв'язку між особами на прізвище Дряпаченки, Корецькі, Черненки, Гобрани. Це дозволило відокремити фактичних родичів від людей з таким самим прізвищем, уточнити атрибуцію портрета В.Д. Корецької (встановити її персональні дані, приблизно роки створення портрета і ким вона доводиться художнику), відкоригувати інформацію про раніше відомий, як портрет племінниці художника – портрет М.І. Горбань.

Висновки. Документально-архівний пошук дозволив автору встановити родинні зв'язки між художником і групою осіб з Полтавської обл. Це було важливо зробити у зв'язку з тим, що на антикварному ринку України з'явилися підробки портретного жанру за підписом І.К. Дряпаченка. Викладені в статті факти дають можливість протидіяти негативним

тенденціям на ринку антикваріату, а саме різного роду фальсифікаціям з творами І.К. Дряпаченка. Оскільки місце знаходження більшості робіт художника невідомо, поява будь-яких нових творів за його підписом вимагає особливої уваги і обов'язкової експертизи.

Перспективи подальшого дослідження. Викладений у статті матеріал буде доречним при дослідженні мистецького доробку митця та проведенні атрибуції творів І. К. Дряпаченка портретного жанру.

Література

1. *Бобринцев К. В.* Отчий край. Полтава: Дивосвіт, 2002. С. 800.
2. Енциклопедія мистецтва Полтавщини. Т. 1. Полтава: АСМІ, 2014. 939 с.
3. Епістолярна спадщина академіка Д. І. Яворницького : каталог музейної колекції. Дніпропетровськ: «Пороги», 1992. 221 с.
4. Електронний лист від Національного музею Тараса Шевченка, відправлений 15 липня 2019 о 12:44 з адреси shevchenko-museum@ukr.net на адресу автора miachkova.tatiana@gmail.com.
5. *Жук В. М., Сердюк Г. Д.* Перлина Козельщини. Сторінки з історії Козельщинського Різдва Богородиці жіночого монастиря. Вид. 3-є. Полтава: АСМІ, 2007. 238 с.
6. Каталог Аукціонного дома «Корнерс» № 4 від 22.12.2007. С. 54.
7. Лист від Державного архіву Полтавської області 10.06.2019 № 04-13/532.
8. Лист від Козельщинського районного відділу ДРАЦС ГТUYО у Полтавській області від 05.06.2019 № 426/16.9-04-30.
9. Лист від Козельщинського районного відділу ДРАЦС ГТUYО у Полтавській області від 10.07.2019 № 499/16.9-04-30.
10. Лист від Кобеляцького районного відділу ДРАЦС ГТUYО у Полтавській області від 20.07.2019 № 620/16.8-04-30.
11. *Мельник Л.* Художники-однофамільці // Комсомолец Полтавщини. № 43. 11 квітня 1989. С. 3.
12. *Ніколаєва Т.* Дослідження творчого доробку Івана Дряпаченка в працях А. Терещенка і Б. Литовченка // Архіви України. 2013. № 6 (288). С. 175–186.
13. *Ніколаєва Т.* Повернення з небуття (архівні документи про українського художника І. Дряпаченка) // Архіви України. 2013. № 4 (286). С. 143–155.

14. *Николаева Т.* Фронтные работы 1916–1917 гг. украинского художника и графика И. К. Дряпаченко // Первая мировая война в судьбах народов Европы и мира: сборник научных статей / отв. редактор и составитель В. М. Гладилин. Нежин: НГУ им. Н. Гоголя, 2014. С. 40–47.

15. *Терещенко А.* Дряпаченко І. К. ЦДАМЛМ України, ф. 1144, оп. 1, спр. 14.

16. Свідчення про народження, про закінчення Імператорської академії мистецтв та про право викладати малювання в середньому учбовому закладі. ЦДАМЛМ України, ф. 1144, оп. 1, спр. 7.

References

1. *Bobrishev, K.* (2002). Fatherland. Poltava. Divosvit. P. 800 [in Ukrainian].

2. Encyclopedias of art of Poltava region. (2014). V. 1. Poltava. ASMI. P. 939 [in Ukrainian].

3. Academician Yavornytsky's Epistolary Legacy: Catalog of the Museum Collection. (1992). Dnipropetrovsk. Porogi. P. 221 [in Ukrainian].

4. Email from the National Taras Shevchenko Museum, sent on July 15, 2019 at 12:44 from the address shevchenko-museum@ukr.net to the author's address miachkova.tatiana@gmail.com.

5. *Zhuk, V. & Serdyuk, G.* (2007). Pearl of the Kozelshchyna. Pages on the history of the Kozelshchinsky Nativity of the Virgin of the Women's Monastery. Poltava. ASMI. P. 238 [in Ukrainian].

6. The Korners' catalog. (2007). Kiev. No. 4. P. 54. [in Ukrainian].

7. The letter from the State Archives of the Poltava region. 10 April 2019. No. 04-13/532. [in Ukrainian].

8. The letter from the Kozelschina District Department of the State Registration of Civil Status Acts of The Main Territorial Department of Justice in Poltava Region. 05.06.2019 № 426/16.9-04-30 [in Ukrainian].

9. The letter from the Kozelschina District Department of the State Registration of Civil Status Acts of The Main Territorial Department of Justice in Poltava Region. 10.07.2019 № 499/16.9-04-30 [in Ukrainian].

10. The letter from the Kobeliaki District Department of the State Registration of Civil Status Acts of The Main Territorial Department of Justice in Poltava Region. 20.07.2019 № 620/16.8-04-30 [in Ukrainian].

11. *Melnik, L.* (1989). The Artists-namesakes. Komsomolets Poltava Region. Poltava. No. 43. P. 3. [in Ukrainian].

12. *Nikolaeva, T.* (2013). Investigation of Ivan Driapachenko's creative work in the works of A. Tereshchenko and B. Litovchenko). Arhivi Ukrainy. Kiev. No. 6. P. 175–186 [in Ukrainian].
13. *Nikolaeva, T.* (2013). Return from non-existence (archival documents about the Ukrainian artist I. Driapanchenko). Arhivi Ukrainy. Kiev. No. 4. P. 143–155 [in Ukrainian].
14. *Ny`kolaeva T.* Frontovye raboty 1916–1917 gg. ukray`nskogo xudozhny`ka y` grafy`ka Y`. K. Dryapachenko // Pervaya my`rovaya vojna v sud`bax narodov Evropy y` my`ra: sborny`k nauchnyx statej / otv. redaktor y` sostavy`tel` V. M. Glady`ly`n. Nezhy`n: NGU y`m. N. Gogolya, 2014. S. 40–47.
15. *Tereschenko, A. I. K.* Dryapachenko. TsDAMLM of Ukraine, F. 1144, L. 1, F. 14 [in Ukrainian].
16. Birth stories, the graduation of the Imperial Academy of Arts and the right to teach drawing in an average educational institution. TsDAMLM of Ukraine, F. 1144, L. 1, F. 7 [in Russian].

Аннотация:

Мячкова Т.А. Новые сведения о портретах родственников художника И. К. Дряпаченко. Целью исследования является введение в научный оборот новых данных о родственниках украинского художника Ивана Кирилловича Дряпаченко (1881–1936). Научная новизна исследования состоит в том, что впервые предоставлены бесспорные доказательства родственных связей между лицами по фамилии Дряпаченко, Корецкие, Черненко, Гобрань. Это позволило: отделить фактических родственников от однофамильцев, уточнить атрибуцию портрета В. Д. Корецкой (установить её персональные данные, приблизительно годы создания портрета и кем она приходится художнику), откорректировать информацию о ранее известном, как портрет племянницы художника - портрете М. И. Горбань. Документально-архивный поиск позволил автору установить родственные связи между художником и группой лиц, проживавших и проживающих в Полтавской обл. Это было важно сделать в связи с тем, что на антикварном рынке Украины появились поддельные картины с подписью И. К. Дряпаченко портретного жанра. Изложенные в статье факты дают возможность противодействовать негативным тенденциям на рынке антиквариата, а именно разного рода фальсификациям с произведениями И. К. Дряпаченко. Поскольку место нахождения большинства работ художника неизвестно, появление каких-либо новых произведений с его подписью требует особого внимания и обязательной экспертизы.

Ключевые слова: И. Дряпаченко, Полтавская область, Козельщинский район, портрет, атрибуция, фальсификация, экспертиза.

Abstract:

Miachkova Tatiana. New information about Relatives of the artist I. Driapachenko and their portraits. *New data on the relatives of the Ukrainian artist I. Driapachenko (1881–1936) will be applied in art history. It is important to prevent fraud with his creative heritage. Despite the presence of professional literature on the creative work of IK Dryapachenko, scientific research on this topic is being conducted for the first time. The methodology is general scientific methods – art history analysis, systematization, a generalization of the topic under study. The basis for the analysis is the documentary memories of the student IK Dryapachenko AK Tereshchenko, stored in the Central State Archives-Museum of Literature and Art of Ukraine. Also, sources should be supplemented with periodicals, reference books, documents of state institutions, audio-testimonies of the artist's relatives, tombstones on the cemetery of the village Vasylivka Kozelshchyna district of Poltava region, where I. Dryapachenko was born. For the first time evidence was provided of family ties between Driapachenko, Koretsky, Chernenko, Gobran. It makes it possible to carry out the attribution of the portrait of V. Koretskaia, namely, to establish her personal data, approximately the years of the creation of her portrait, and her family ties with I. Driapachenko. Also it makes it possible to clarify the portrait of M. Gorban. It was formerly known as the artist's niece portrait. Also this makes it possible to separate relatives from namesakes. The author conducted a documentary and archival search. It allowed to establish family ties between I. Driapachenko and some persons who lived and live now in the Poltava region. This is important to do because fake paintings by I. Driapachenko appeared on the antique market of Ukraine. These are rural portraits by 1920–1930. The facts from this article make it possible to counteract negative trends in the Ukrainian antiques market, namely, all kinds of falsifications with the works of I. Driapachenko. The location of most of I. Driapachenko's works is unknown now. That is why all new works with his signature requires special attention and mandatory expertise.*

Keywords: I. Driapachenko, Poltava region, Kozelschina district, portrait, attribution, falsification, examination.

Стаття надійшла в редакцію 01.08.2019р.

Стаття прийнята до друку 25.02.2018 р.